

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ PHỐ QUY NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Th1 phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đặng Thị Kim Anh.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Việt Thao - Thư ký Tòa án nhân dân Th1 phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Th1 phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Ông Phạm Ng Th - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 8 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân Th1 phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2024/TLST-DS ngày 13 tháng 6 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 258/2024/QĐST-DS ngày 02 tháng 8 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng như sau:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Tống Phước Th, sinh năm 1958; Địa chỉ thường trú: Tổ 37A, khu phố 4, phường Qu, Thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định; Chỗ ở hiện nay: Tổ 45B, khu phố 5, P. Qu, TP. Quy Nhơn, T. Bình Định; vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*** Anh Tống Phước Th1, sinh năm 1989; Địa chỉ thường trú: Tổ 37A, khu phố 4, phường Qu, Thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định; Chỗ ở hiện nay: Tổ 45B, khu phố 5, phường Qu, Thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định; vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- ***Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 16/9/2019, tại bản khai cũng như trong quá trình giải quyết việc dân sự, ông Tống Phước Th trình bày:***

Ông và bà Phan Thị Ng là vợ chồng, có đăng ký kết hôn tại UBND phường Lê Lợi, thị xã Quy Nhơn, tỉnh Nghĩa Bình (Nay là Thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định) vào ngày 25/01/1989. Tháng 3/2011 bà Phan Thị Ng bị tai nạn giao thông,

thương tích nặng chấn thương sọ não, đã được điều trị nhưng không hồi phục sức khỏe. Hiện nay bà Ng nằm một chỗ, không tự chăm sóc bản thân, mất khả năng nhận thức, không điều khiển được hành vi, việc ăn uống, vệ sinh cá nhân của bà Ng do ông Th và gia đình giúp. Bà Ng có cha tên là Phan Nuôi (đã chết năm 1999) và mẹ tên là Huỳnh Thị T (đã chết năm 2014). Ông Th và bà Ng có một con chung tên: Tống Phước Th1, sinh năm 1989. Nay gia đình ông gặp nhiều khó khăn về kinh tế và khó khăn trong việc chăm sóc cho bà Ng. Do đó, ông yêu cầu Tòa án nhân dân Th1 phố Quy Nhơn tuyên bố vợ ông là bà Phan Thị Ng mất năng lực hành vi dân sự để giải quyết việc gia đình.

- *Tại bản khai ngày 18/6/2024, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Tống Phước Th1 trình bày:* Anh là con ruột của ông Tống Phước Th và bà Phan Thị Ng. Cha mẹ anh sinh được một người con là anh. Tháng 3/2011 mẹ anh là bà Phan Thị Ng bị tai nạn giao thông, thương tích nặng chấn thương sọ não, đã được điều trị nhưng không hồi phục sức khỏe. Hiện nay bà Ng nằm một chỗ, không tự chăm sóc bản thân, mất khả năng nhận thức, không điều khiển được hành vi, việc ăn uống, vệ sinh cá nhân của bà Ng do ba anh và anh chăm sóc. Anh thống nhất theo yêu cầu của ba anh là ông Tống Phước Th đề nghị tuyên bố mẹ anh là bà Phan Thị Ng mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Quy Nhơn phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Chủ tọa phiên họp áp dụng Điều 22 của Bộ luật dân sự, Điều 367, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự, chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Tống Phước Th tuyên bố bà Phan Thị Ng mất năng lực hành vi dân sự. Ông Tống Phước Th không phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN :

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Th1 phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Ông Tống Phước Th yêu cầu Tòa án nhân dân Thành phố Quy Nhơn tuyên bố bà Phan Thị Ng mất năng lực hành vi dân sự. Bà Phan Thị Ng, địa chỉ thường trú tại Tổ 37A, khu phố 4, phường Qu, TP Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, Chỗ ở

hiện nay tại: Tổ 45^B, khu phố 5, phường Qu, Thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Th1 phố Quy Nhơn theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[1.2] Ông Tống Phước Th là người yêu cầu giải quyết việc dân sự và anh Tống Phước Th1 là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự có đơn đề nghị Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt. Tòa án nhân dân TP Quy Nhơn mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt đương sự theo quy định tại Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của ông Tống Phước Th về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị Ng bị mất năng lực hành vi dân sự: Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự thì thấy rằng: Bà Phan Thị Ng là vợ của ông Tống Phước Th. Tháng 3/2011 bà Ng bị tai nạn giao thông, thương tích nặng chấn thương sọ não, đã được đưa đi điều trị tại nhiều bệnh viện nhưng bà Ng vẫn không phục hồi sức khỏe. Hiện nay bà Ng nằm một chỗ, không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình, không tự chăm sóc được bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân đều do ông Th và gia đình chăm sóc. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 1299/KLGĐ ngày 29/7/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung kết luận: Về y học, bà Phan Thị Ng mất trí trong các trạng thái biệt định khác (do chấn thương sọ não). Về năng lực hành vi dân sự, bà Phan Thị Ng mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Như vậy ông Th yêu cầu Tòa án tuyên bố vợ ông là bà Phan Thị Ng mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 nên được chấp nhận. Vì vậy giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

[3] Lệ phí giải quyết việc dân sự: Theo quy định tại khoản 2 Điều 12 và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì ông Tống Phước Th là người cao tuổi thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí Tòa án nên không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Th1 phố Quy Nhơn về quan điểm giải quyết việc dân sự phù hợp với nhận định của Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39, Điều 367, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 53 của Bộ luật dân sự năm 2015; Khoản 2 Điều 12 và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố bà Phan Thị Ng mất năng lực hành vi dân sự của ông Tống Phước Th.

1.1. Tuyên bố bà Phan Thị Ng, sinh năm 1962; địa chỉ thường trú tại Tổ 37A, khu phố 4, phường Qu, TP Quy Nhơn, tỉnh Bình Định; chỗ ở hiện nay tại: Tổ 45^B, khu phố 5, phường Qu, Thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định mất năng lực hành vi dân sự.

1.2. Giao dịch dân sự của bà Phan Thị Ng phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Tống Phước Th không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Tống Phước Th và anh Tống Phước Th1 có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận hoặc quyết định được niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân Th1 phố Quy Nhơn có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- Viện kiểm sát ND Tp. Quy Nhơn;
- Chi cục THA dân sự Tp. Quy Nhơn;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đặng Thị Kim Anh

